

tale min Forundring over, at det atter og atter vender tilbage efter den Modtagelse, det har faaet her i Tinget. Forslaget kom første Gang frem i Samlingen 1891—92 i samme Skikkelse som nu, og det blev den Gang begrundet ligesom nu derved, at der var vist en Ubillighed mod Randers Kommune i 1855 ved Loven af 28de Marts, idet man den Gang havde paalagt Randers Kommune, hvis den vilde beholde sin lærde Skole, selv at opføre en Bygning for den, medens man samtidig gav f. Eks. Ribe og Horsens ny Bygninger til deres Latinsskoler. Bygningen har, efter hvad der angives, kostet Kommunen 94,000 Kr. og er nu vurderet til 70,000 Kr. Men Finansudvalgets Flertal kunde den Gang ikke gaa ind paa Forslaget, og det blev under Forhandlingen tydeligt og klart fremsat, hvorfor man ikke kunde gaa ind derpaa. Den daværende Ordfører udviklede, at det selvfølgelig vilde være en stor Behagelighed for Randers Kommune, at faa de 70,000 Kr., men at Byen ikke havde mindste Ret til at faa dem. I Samlingen 1854—55 var der nemlig Tale om at nedlægge Randers lærde Skole, og Stemningen var overvejende derfor, men paa Byens Andragende fik den Lov til at beholde den paa den Betingelse, at den selv opførte Bygningen, at Staten derefter vedligeholdte den, og at Bygningen vedblev at være Kommunens Ejendom, saaledes at hvis den lærde Skole en Gang hørte op, saa var Bygningen Kommunens. Byen fik altsaa, hvad den ønskede, og var den ikke gaaet ind paa den stillede Betingelse, havde den mistet den lærde Skole. At Staten skulde have den mindste Interesse i at faa dette Forhold afviklet, kunde den daværende Ordfører ikke se, og det har Flertallet i Finansudvalget heller ikke senere kunnet se, thi saa længe Skolen eksisterer, maa Staten jo vedligeholde Bygningen, og bliver en Gang Skolen nedlagt, gaar dens Bygninger ganste vist over til Kommunen, men det er heller ikke let at indse, hvilken særlig Interesse Staten skulde have i at beholde Latinsskolebygningen i Randers, hvis den ikke længere vilde have Latinsskole derovre. I Henhold til disse Grunde blev Forslaget den Gang forfattet og forfattet med et temmelig stort Flertal, med 63 Stemmer mod 17. Mindretallets Ordfører havde gjort gældende, at der den 27de Juni 1781 var udtømmet et kongeligt Reskript, som havde tilfikkret Randers By, at den for Fremtiden skulde beholde en Latinsskole. Dette Reskript havde man glemt under Forhandlingerne i 1854, og man mente, at hvis man den Gang havde erindret det, saa kunde det være, at Sagen havde faaet

en noget anden Gænge. Smidertid mente Mindretallets ærede Ordfører, at de 70,000 Kr. var for stor en Sum, og henstillede, om man ikke kunde enes om en Sum af 50,000. Men, som sagt, Tinget forfattede Forslaget med 60 Stemmer mod 7. Det samme blev Tilfældet næste Aar 1892—93. Da Ministeriet fremsatte Forslaget, reduceret til 50,000 Kr., blev det atter forfattet med 66 Stemmer mod 6; og da det kom frem i 1893—94 med 70,000 Kr., blev det forfattet enstemmig; men ganste vist med en særlig Begrundelse fra Mindretallets Side. Flertallet udtalte gennem mig som Ordfører, at vi fremdeles i Realiteten vare imod denne Bevilling og ikke kunde indse, at der var nogen som helst virkelig Grund til at give den. Men Mindretallet sluttede sig kun sammen med Flertallet om at udstemme Bevillingen af en særlig Grund, og den særlige Grund var den, at man i Randers havde sat denne Bevilling i en vis Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorvidt Helligaandshuset skulde rives ned eller blive staaende. Randers Byraad havde stillet sig saaledes, at det nok vilde lade Helligaandshuset blive staaende, hvis Byen fik denne Bevilling paa 70,000 Kr. Men baade Mindretallet og Flertallet i Finansudvalget vare enige om at hævde, at Spørgsmaalet om Helligaandshuset var afgjort for sig, og paa en saadan Maade, at der ikke skulde gives nogen større Bevilling til Helligaandshusets Restauration end den, der var givet for et Par Aar siden. For at gøre dette ganste klart, stemte man altsaa Bevillingen ud i Fjor. Men nu kommer den frem paa ny, og denne Gang fremhæves det i Motiveringen, at der ikke længere er nogen Forbindelse mellem Helligaandshuset og denne Bevilling, da Spørgsmaalet om Helligaandshusets Ombygning er endelig afgjort. Vi staa altsaa igen over for Bevillingen, saaledes som vi stod fra Begyndelsen, og da maa det være Flertallets Standpunkt, som det har været det hele Tiden, at nægte den. Den Grund, man mener at kunne hente fra Reskriptet af 1781, kan jeg ikke tillægge nogen Vægt. Thi Loven af 1855 har i hvert Fald forandret dette Forhold. Og har man fra Randers By i sin Tid glemt at gøre dette Reskript gældende, maa man tage Stade for Hjemgæld. Man maatte have sagt til i Tide og siden tie stille. Jeg kan ikke se, det kan være et Argument, der kan betyde noget for os. Og dertil kommer, at jeg aldeles ikke tror, at det, selv om det var blevet gjort gældende den Gang, kunde have paavirket Stemningen i mindste Maade. Thi Re-